Energetska učinkovitost u kućanstvu

Uz malo truda
uštedite
mnogo energije.

energieschweiz.ch

energieschweiz

Energetska učinkovitost od kupnje novog proizvoda do recikliranja

Kako mogu uštedjeti energiju u kućanstvu? Postoje brojne mogućnosti koje možete pročitati na sljedećih nekoliko stranica: objasnit ćemo vam kako možete prepoznati učinkovit uređaj u prodavaonici, kako se koristiti uređajima na učinkovitiji način i kako ih održivo popraviti ili zbrinuti.

Kupnja energetski učinkovitih uređaja
Pri kupnji kućanskog uređaja morate paziti na to koliko je učinkovit. Naposljetku energetska učinkovitost značajno utječe na to koliko će uređaj dugoročno koštati.

Pritom je energetska naljepnica vrlo korisna jer vam omogućava da usporedite energetsku učinkovitost različitih uređaja. Ova brošura pruža vam pregled pojedinačnih simbola na naljepnici i njihovih značenja, načina na koje možete razlikovati novu naljepnicu od stare i informacija o tome koja naljepnica vrijedi za koji uređaj.

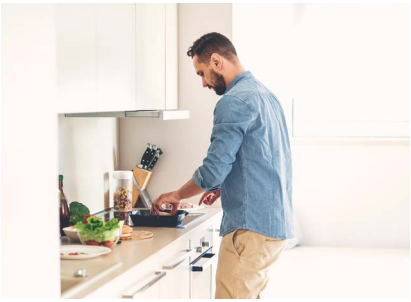

Energetski učinkovito vođenje kućanstva
Ostavljanje hladnjaka otvorenog dok dodajemo još jednu kap mlijeka u kavu. Pranje rublja u dopola napunjenom bubnju perilice jer želimo odmah ponovno odjenuti omiljeni komad odjeće. Svi smo upoznati s takvim slučajevima u kojima se energija bespotrebno troši. Pritom se već u kućanstvu može uštedjeti mnogo energije i novca. Kako ostvariti takvu uštedu saznat ćete u savjetima za pojedinačne uređaje.

Postizanje održivosti popravcima i recikliranjem
Vijek trajanja i daljnja upotreba kućanskih uređaja utječu na energetsku učinkovitost. Ova brošura nudi vam informacije o mogućnostima popravka i recikliranja koje su vam na raspolaganju.

Dodatni savjeti

Pored većine stavki u ovoj brošuri nalazi se QR kôd. Skenirajte ga kamerom svojeg pametnog telefona i primit ćete mnogo dodatnih informacija specifičnih za temu te savjeta za kupnju, upotrebu, popravak i recikliranje kućanskih uređaja.

Potreban vam je savjet o nekoj drugoj temi povezanoj s energijom?
Za sva područja imamo odgovarajuću publikaciju.

Koliko struje trošite?

Tipično dvočlano kućanstvo u Švicarskoj godišnje troši oko 2190 kWh struje. Kako izgleda vaša potrošnja struje? Napravite usporedbu.

Je li tipično kućanstvo prosjek?
Razlog iz kojeg govorimo o tipičnom, a ne o prosječnom kućanstvu, vrlo je jednostavan: kućanstva s električnim sustavom grijanja li grijanja vode troše više energije i stoga gotovo dvostruko povećavaju prosječnu potrošnju struje. Međutim, tipično kućanstvo nije opremljeno gore navedenim sustavima. Zato se oni u maloj mjeri razmatraju prilikom izračuna, isto kao i akvariji, vodeni kreveti ili odvlaživači zraka.

Usporedite svoju potrošnju struje s potrošnjom struje tipičnog kućanstva
Usporedite svoju godišnju potrošnju struje prema stambenoj situaciji i broju članova kućanstva s potrošnjom u tipičnom kućanstvu. Uzmite u obzir da troškovi zajedničke struje za stanove u višeobiteljskim kućama nisu navedeni na pojedinačnom godišnjem računu nego među naknadama za održavanje.

Tipična potrošnja struje u kućanstvu

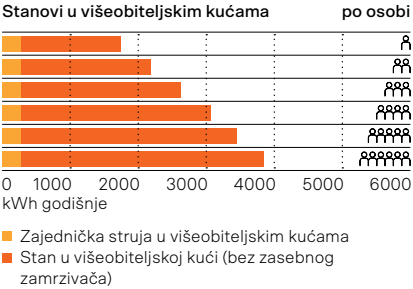

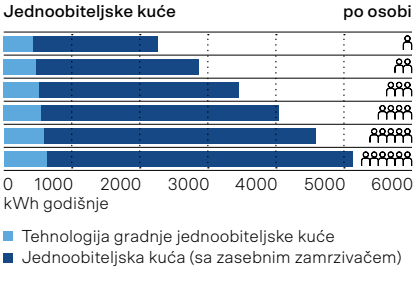

Detaljne informacije
možete pronaći na informativnom listu za kućanstvo

Obratite pažnju na energetsku naljepnicu

Energetska naljepnica puža vam kratak pregled potrošnje električne energije te, ovisno o proizvodu, razine buke, učinka pranja ili potrošnje vode. Pomoću ove naljepnice prilikom kupnje možete brzo i jednostavno usporediti uređaje u određenoj skupini proizvoda.

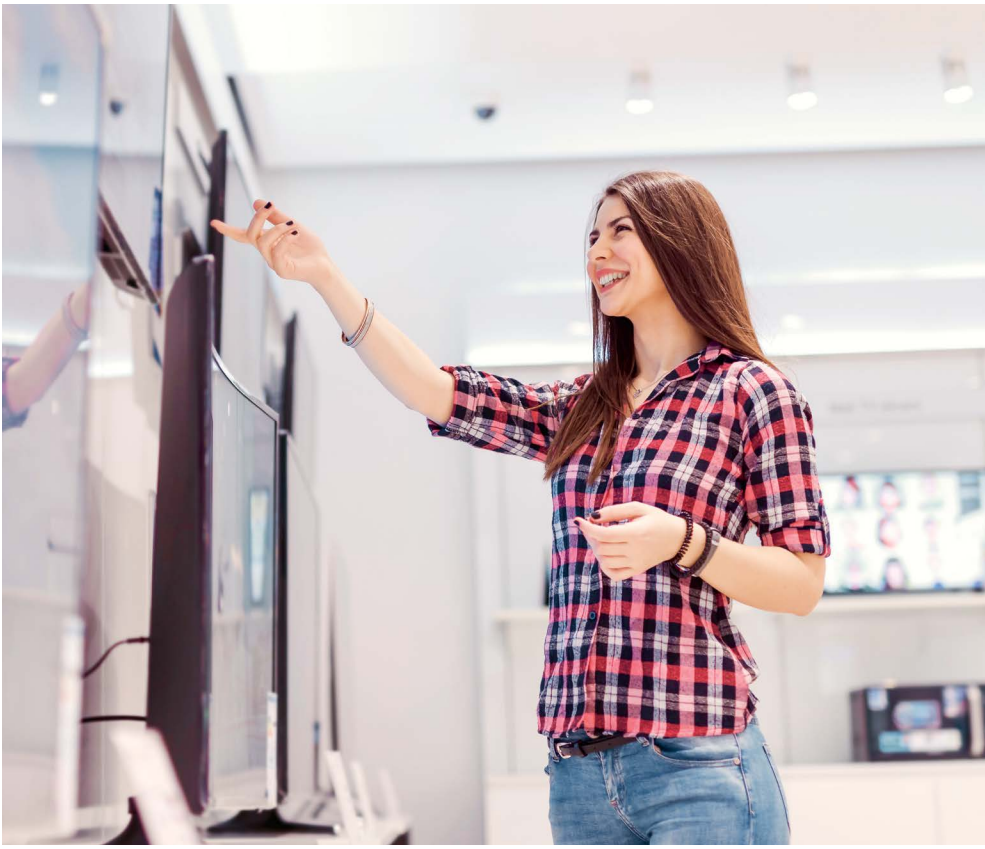

Stigla je nova energetska naljepnica

Od 1. ožujka 2021. energetska naljepnica u Švicarskoj postupno se prilagođava smjernicama EU-a. Ovdje možete vidjeti novu energetsku naljepnicu.

Nova naljepnica

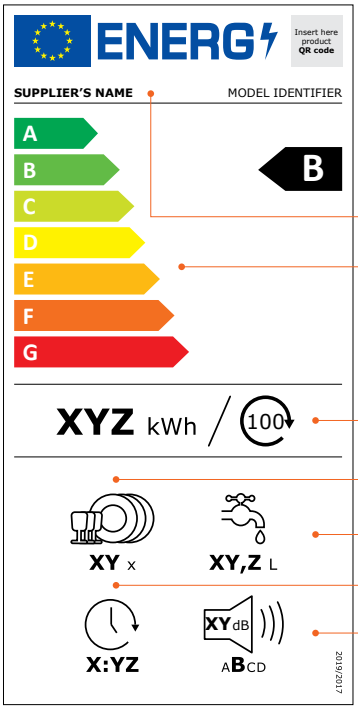

QR kôd: poveznica na informacije o modelu u europskoj bazi podataka o proizvodima za označavanje energetske potrošnje (baza podataka EPREL). U Švicarskoj je unošenje podataka opcionalno.

Naziv modela uređaja

Razred energetske učinkovitosti uređaja

Ime ili marka proizvođača

Ljestvica razreda energetske učinkovitosti od A do G

Potrošnja energije u eco programu izražena u kWh za 100 radnih ciklusa

Broj standardnih kompleta posuđa pri standardnoj napunjenosti

Potrošnja vode u eco programu izražena u litrama po radnom ciklusu

Trajanje eco programa

Emisija buke u dB(A) re 1pW (zvučna snaga)

Oznaka **europske uredbe**

Sve informacije o energetskoj naljepnici možete pronaći na web-mjestu inicijative NEW LABEL. NEW LABEL je inicijativa koja podržava prelazak na novu energetsku naljepnicu u Švicarskoj od 2021. godine. **www.newlabel.ch** ↗

Koji uređaji sadrže koju energetsku naljepnicu?
U ovoj tablici možete vidjeti koje su kategorije uređaja već opremljene novom naljepnicom (najviši razred učinkovitosti: A) i koje kategorije uređaja još sadrže dosadašnju naljepnicu (najviši razred učinkovitosti: A^{+++}).

Razredi dopušteni za kupnju u Švicarskoj od 1.7.2025	A^{+++}	A^{++}	A^{+}	A	B	C	D	E	F	G
Uređaji s novom naljepnicom										
Hladnjaci i zamrzivači *				■	■	■	■	■		
Perilice rublja *				■	■	■	■	■		
Sušilice rublja / Tumbler *				■	■	■	■	■		
Perilice posuđa *				■	■	■	■	■		
Televizori i monitori				■	■	■	■	■	■	■
Svjetlosni izvori				■	■	■	■	■	■	■
Pametni telefoni i tableti				■	■	■	■	■	■	■
Uređaji s dosadašnjom naljepnicom										
Pećnice	■	■	■	■						
Napa (kuhinjske ventilacijske jedinice)	■	■	■	■	■	■	■			
Klima uređaji *	■	■	■	■	■	■	■			
Aparati za kavu	■	■	■	■	■	■	■			

* Posebne iznimke za pojedine uređaje u vezi s minimalnim zahtjevima energetske učinkovitosti

Savjeti za kupnju novih uređaja

- Pazite na energetsku naljepnicu.
- Usporedite energetski učinkovite uređaje prema svojim potrebama.
- Odaberite uređaje koji odgovaraju vašim zahtjevima u pogledu na veličinu ili kapacitet. Prevelik uređaj nepotrebno troši mnogo struje.
- Ako je veličina ista, odaberite uređaj najvišeg razreda učinkovitosti (tamnozelene boje).
- Na portalu za usporedbu **topten.ch** ↗ možete pronaći i usporediti energetski najučinkovitije proizvode u Švicarskoj u kategoriji kućanstva i mnogim drugim kategorijama. Dostupni su i kriteriji odabira koji se neprestano ažuriraju, kao i savjetnici.

Najbolji savjet za uštedu: pravilno upotrebljavajte uređaje

Bez obzira na to je li uređaj star ili nov: u svakom kućanskom uređaju čuči potencijal za uštedu energije. Zahvaljujući našim savjetima možete jednostavno pripaziti na okoliš i svoj novčanik.

Kuhinjski uređaji

Savjeti za pećnicu

- Pecite pomoću funkcije cirkulacije zraka, umjesto pomoću gornjeg i donjeg grijača.
- Odrecite se prethodnog zagrijavanja i uštedite 20 posto energije.
- Isključite pećnicu četiri minute prije kraja pečenja i iskoristite preostalu toplinu.

Dodatni savjeti
za pećnicu

Savjeti za kuhinjsku napu

- Prilagodite stupanj rada načinu kuhanja te za pečenje i prženje odaberite viši, a za kuhanje povrća niži stupanj.
- Kad god je to moguće, kuhajte s poklopljenim loncima i tavama. Time se ne postiže samo ušteda energije, već se i smanjuje ispuštanje vodene pare, masnoće i neugodnih mirisa u zrak.
- Redovito čistite filtre ili ih zamijenite.

Dodatni savjeti
za kuhinjske nape

Savjeti za hladnjake i zamrzivače

- Postavite temperaturu hladnjaka na 7 °C.
- Dostatna temperatura zamrzivača iznosi –18 °C.
- Pustite da se topli obroci ohlade prije nego što ih stavite u hladnjak / zamrzivač.
- Namirnice za odmrzavanje stavite u hladnjak. Na taj se način hladi unutrašnjost uređaja.

Dodatni savjeti
za hladnjake i zamrzivače

Savjeti za perilice posuđa

- Pokrenite samo potpuno napunjenu perilicu posuđa, ali pazite da je ne prepunite.
- Odaberite programe za pranje pri nižoj temperaturi ili štedne programe. Dulje traju, no ekološki su prihvatljivi i temeljitije čiste.
- Odrecite se pretpranja vodom. Dovoljno je ukloniti grube ostatke hrane prije slaganja posuđa u perilicu.

Dodatni savjeti
za perilice posuđa

Savjeti za aparate za kavu

- Upotrebljavajte način za uštedu energije, ako je dostupan. Novi aparati za kavu automatski prestaju održavati toplinu vode nakon vremenskog razdoblja koje se može odabrati.
- Redovito uklanjajte kamenac iz aparata za kavu. Na taj način produžavate njegov vijek trajanja.
- Uvijek isključite aparat za kavu nakon upotrebe.

Dodatni savjeti
za aparate za kavu

Strojevi za pranje i sušenje rublja

Savjeti za perilicu rublja

- Pokrenite samo perilicu s potpuno napunjenim bubnjem i po mogućnosti odaberite nižu temperaturu pranja (20–30 stupnjeva). Na taj način čuvate okoliš i svoju odjeću.
- Odaberite štedni program, čak i ako traje dulje. Program za brzo pranje troši mnogo struje i vode.
- Ne upotrebljavajte veću količinu deterdženta za pranje na niskim temperaturama jer rublje time neće biti ništa čišće.

Dodatni savjeti
za perilice rublja

Savjeti za sušilicu rublja

- Sušite rublje na zraku kad god je to moguće.
- Kupite sušilicu rublja s ugrađenim senzorima. Ovi senzori mjere vlažnost rublja te automatski prilagođavaju vrijeme sušenja.
- Odaberite program „Sušenje za glačanje“ umjesto „Ekstra suho“.

Dodatni savjeti
za sušilice rublja

Klima uređaji

Savjeti za klima uređaj

- Rashladite stambeni prostor jednostavnim mjerama: isključite nekorištene kućanske uređaje i svjetiljke. Zatvorite prozorske grilje ako sunce izravno obasjava fasadu. Ne otvarajte prozore ako je fasada već zagrijana i zračite samo rano ujutro, prije izlaska sunca.
- Odlučite se za ventilator umjesto klima uređaja. Strujanje zraka osjetno hladi prostor uz mnogo nižu potrošnju energije.
- Odrecite se mobilnih uređaja. Ispuštaju otpadnu toplinu u prostor te stoga nisu učinkoviti. Osim toga, bučni su i troše mnogo energije.

Dodatni savjeti
za klima uređaje

Uređaji za dnevnu sobu

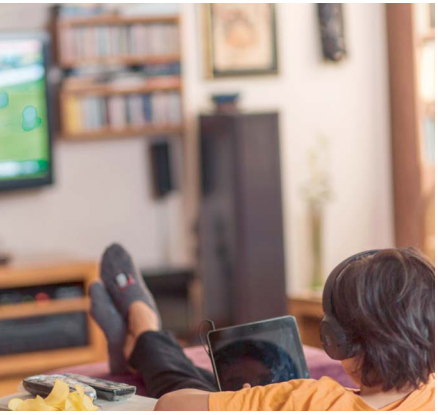

Savjeti za televizor

- Smanjite razlučivost slike (HD 4K ili 8K) te na taj način smanjite energetsku potrebu.
- Uvijek potpuno isključite televizor i upravljačku kutiju. To možete jednostavno učiniti pomoću prekidača napajanja ili višestruke utičnice.
- Televizor sa sustavom kućnog kina može više nego udvostručiti potrošnju struje.

Dodatni savjeti
za televizore

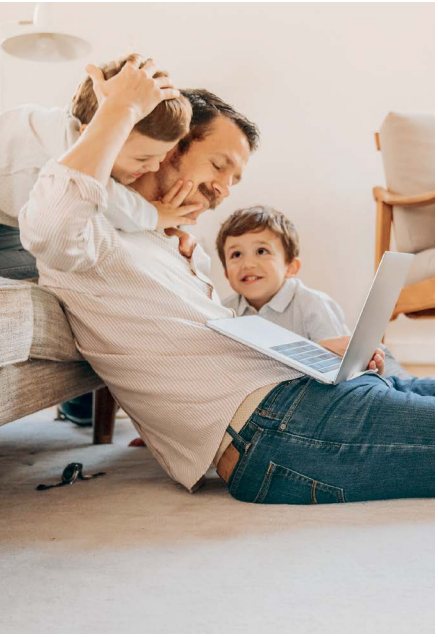

Savjeti za potrošačku elektroniku

- Dajte prednost uređajima s pogonom na baterije. Troše manje struje od uređaja koji se napajaju putem električne mreže.
- Količina energije koju potrošački elektronički uređaji potroše u svom životnom ciklusu manja je od količine sive energije koja je potrebna za njihovu proizvodnju i transport. Stoga ih upotrebljavajte što je duže moguće.
- Odvojite vrijeme kako biste se upoznali s funkcijama svog uređaja i aktivirajte postavke za uštedu energije.
- Napajajte sve potrošačke uređaje (televizor, upravljačka kutija, DVD, HiFi, igraća konzola) strujom putem zajedničke uklopne višestruke utičnice. Kada uređaje ne upotrebljavate, možete ih sve zajedno isključiti jednim klikom.

Dodatni savjeti
za potrošačku elektroniku

Uredski uređaji

Savjeti za kućni ured

- Višefunkcijski uređaj s funkcijama pisača, kopirnog uređaja, skenera i faksa štedi mnogo prostora. Stoga u načinu pripravnosti zahtijeva manje struje za rad. Prednosti ovog uređaja vidljive su i pri proizvodnji: troši manje energije od pojedinačnih uređaja.
- Svaka stranica ispisana pisačem troši struju i zagađuje okoliš. Stoga koristite funkciju pisača samo kada je to potrebno. U tom slučaju ispisujte obostrano na reciklirani papir.
- Sve uredske uređaje napajajte strujom putem jedne višestruke utičnice koja se može uključiti i isključiti. Svi uređaji potpuno se isključuju jednim pokretom ruke i ne troše nepotrebno energiju u načinu pripravnosti.

Dodatni savjeti
za kućni ured

Štedite energiju uz učinkovitu rasvjetu

Lijepo osvjetljenje pomaže pri stvaranju divne atmosfere u domu. Osim ugodne atmosfere, uz nekoliko jednostavnih savjeta dobit ćete mnogo više: uštedu novca i energije.

Dobro je znati

Odaberite odgovarajuću temperaturu boje za svoje svjetiljke. Temperatura boje navedena je u kelvinima te razlikujemo toplu bijelu (2700 do 3000 kelvina), neutralnu bijelu (4000 kelvina) i dnevnu bijelu boju (6500 kelvina). Za dnevnu i spavaću sobu vrlo je popularna topla bijela boja, za kupaonu je prikladno 4000 kelvina, a dnevna bijela boja djeluje poticajno na radnim mjestima.

Ne mogu se sve svjetiljke prigušiti. Međutim, na ambalaži svjetiljke navedena je uputa upozorenja ako se izvor svjetlosti ne može prigušiti ili se može prigušiti samo odgovarajućim regulatorom svjetlosti. U ovom drugom slučaju proizvođači na svom web-mjestu moraju navesti popis kompatibilnih regulatora svjetlosti.

Savjeti za rasvjetu

- Ako želite učinkovitu rasvjetu, svi putovi vode do LED svjetala. LED tehnologija postavlja nove standarde u područjima energetske učinkovitosti, kvalitete i vijeka trajanja.
- Isključivanjem svjetla u prostorijama gdje nije potrebno štedi se najviše. Pri tome vam pomažu vremenski upravljači, senzori pokreta te upravljači za detektore prisutnosti i dnevno svjetlo. Posebno su korisni u hodnicima i na stepeništima, za vanjsku rasvjetu i npr. za uredske podne svjetiljke.
- Svijetle površine u prostoru pridonose učinkovitoj rasvjeti. Suprotno tome, tamna sjenila svjetiljki te tamne površine i namještaj upijaju svjetlo.
- Izbjegavajte svjetiljke koje je teško naknadno opremiti LED žaruljama. Tu spadaju svjetiljke s halogenim žaruljama i utičnicom R7s. Vrlo male halogene svjetiljke s malo mjesta također može biti teško opremiti: LED varijante često su veće (vrste utičnica G4, GY6.35 i G9).

Dodatni savjeti
za učinkovitu rasvjetu doma

Popraviti ili kupiti novo?

Čimbenici kao što su starost uređaja, troškovi popravka i tehnološki razvoj novih uređaja određuju isplati li se popravak uređaja u slučaju kvara.

Uz nešto zanatskog umijeća, mnogo potrošnih dijelova kao što su brtve ili šarke vrata možete popraviti sami. Manja oštećenja također često možemo sami popraviti. Osim toga, odgovarajuće rezervne dijelove obično možete nabaviti do deset godina od prestanka proizvodnje modela. U slučaju sumnje, uvijek se možete obratiti stručnjaku za savjet.

Reciklirajte na sasvim jednostavan način
Recikliranje osigurava industriji vrijedne i ponovno upotrebljive sirovine te čuva okoliš. Stoga besplatno predajte rabljene elektroničke uređaje i žarulje prodavaonici koja nudi slične proizvode. Pritom nije važno gdje ste kupili proizvod. Također ga možete besplatno zbrinuti putem specijaliziranog mjesta sakupljanja.

www.erecycling.ch/en ↗
Pregled mjesta zbrinjavanja možete pronaći na portalu SENS eRecycling.

www.swico.ch/en/recycling/ ↗
Dodatne informacije o recikliranju elektroničkih uređaja možete dobiti od organizacije SWICO Recycling.

Izvori fotografija:
iStock: S. 2–3 (gore), S. 11 (gore), S. 13, S. 14 (dolje);
Shutterstock: S. 3, S. 5, S. 9–10, S. 12 (dolje), S. 14 (gore), S. 15, S. 17, S. 19;
Getty Images: naslovna slika, S. 16, S. 18;
Pexels: S. 11 (dolje), S. 12 (gore);
Simon Iannelli: S. 8

EnergieSchweiz
Bundesamt für Energie BFE
Pulverstrasse 13
CH-3063 Ittigen
Postadresse: CH-3003 Bern

Infoline 0848 444 444
infoline.energieschweiz.ch

energieschweiz.ch
energieschweiz@bfe.admin.ch
ch.linkedin.com/company/energieschweiz

Distribucija:
bundespublikationen.admin.ch
Kataloški broj 805.902.SKB

02.2023 800 860527557